

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права та лінгвістики

МАТЕРІАЛИ

Регіональної наукової-практичної конференції
«Захист прав в умовах децентралізації:
законодавство, теорія, практика»

29 листопада 2019 року

Біла Церква
2019

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Сахнюк В.В., д-р вет. наук, проректор з НДР; **Сокольська М.О.**, зав. редакційно-видавничого відділу; **Борщовецька В.Д.**, канд. пед. наук, декан факультету права та лінгвістики; **Бровко Н.І.**, канд. юр. наук., зав.каф. історії, теорії держави і права та державного будівництва; **Ковальчук І.В.**, канд.юр.наук., доцент каф. історії, теорії держави і права та державного будівництва; **Мельник О.Г.**, канд.юр.наук., координатор НТТМ факультету; **Терещук М.М.**, старший викладач каф. історії, теорії держави і права та державного будівництва;

«Захист прав в умовах децентралізації: законодавство, теорія, практика» :
Матеріали регіональної наукової-практичної конференції, м. Біла Церква, 29 листопада 2019 р. – Біла Церква, 2019. – 78 с.

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на регіональну науково-практичну конференцію «Захист прав в умовах децентралізації: законодавство, теорія, практика», яка відбулася на базі факультету права та лінгвістики Білоцерківського національного аграрного університету 29 листопада 2019 р.

ЗМІСТ:

Особливості правосвідомості сільської молоді Бровко Н.І.	5
Правові проблеми визначення об'єкту оподаткування агробізнесу Ковальчук І.В.	7
Особливості юридичної відповідальності в місцевому самоврядуванні Терещук М.М.	10
Європейська хартія місцевого самоврядування - принципові підходи і міжнародні принципи для здійснення демократичних реформ місцевого самоврядування в Україні Цепа Д.О.	14
Форми комерційного договору за законодавством України та ЄС Обіюх Н.М.	15
Процесуальні особливості захисту прав землевласників у господарському суді Настіна О.І.	18
Особливості забезпечення захисту прав громадян в ОТГ Малишко І.В.	19
Перспективи децентралізації влади в умовах сучасної адміністративної реформи держави Кузьменко Я.П.	22
Інститут «старост» в аспекті реформи децентралізації влади в Україні Биковець О.І.	24
Процесуальні особливості спрощеного позовного провадження Пахомова А.О.	27
Щодо питання земельного мораторію Мельниченко О.О.	30
Гармонізація податкового законодавства України та ЄС у сфері оподаткування агробізнесу Синявська А.М.	33
Образ Сократа як філософа і громадянина в діалозі Платона «Апологія Сократа» Ярмола О.В.	37

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ У ГОСПОДАРЬКОМУ СУДІ

З набранням чинності 15.12.2017 року Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» розпочав роботу Верховний Суд (далі - ВС), який відповідно до ст. 36 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» є найвищим судом у системі судоустрою України, який забезпечує сталість та єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

Цікаві з професійної точки зору є мотиви суду, зазначені в постанові Великої Палати Верховного суду України від 21.03.2018 року по справі № 536/233/16-ц, де зазначено, що позивачка звернулася до суду з позовом на захист свого інтересу в отриманні земельної ділянки для ведення фермерського господарства, який не було реалізовано внаслідок відмови місцевої ради в погодженні проекту землеустрою щодо відведення такої земельної ділянки та скасування раніше прийнятого місцевою радою рішення про надання позивачці дозволу на розробку проекту землеустрою.

Наявність існуючого речового права позивачки або інших осіб на цю земельну ділянку судами не встановлено. Отже, розгляду адміністративними судами підлягають спори, що мають в основі публічно-правовий характер, тобто впливають із владно-розпорядчих функцій або виконавчо-розпорядчої діяльності публічних органів. Якщо в результаті прийняття рішення особа набуває речового права на земельну ділянку, то спір стосується приватноправових відносин і підлягає розгляду в порядку цивільного чи господарського судочинства залежно від суб'єктного складу сторін спору.

Відзначимо, що при розмежуванні юрисдикції цивільних та господарських судів, слід звертати увагу на те, для яких цілей отримано земельну ділянку. Постановою Великої Палати Верховного суду України від 13.03.2018 року по справі № 348/992/16-ц залишено без змін ухвалу суду першої інстанції, залишену без змін судом апеляційної інстанції про закриття провадження у справі, оскільки спір підлягає розгляду у господарському суді. Постанова мотивована тим, що хоча відповідач оформляв з органом місцевого

самоврядування договір оренди земельної ділянки з метою ведення фермерського господарства, як фізична особа, однак після державної реєстрації цього договору відповідачем засновано фермерське господарство, яке зареєстроване як юридична особа.

Тобто у правовідносинах користування спірною земельною ділянкою відбулася фактична заміна орендаря і обов'язки землекористувача земельної ділянки перейшли до фермерського господарства з дня його державної реєстрації, а тому сторонами у спірних правовідносинах мають бути юридичні особи.

Підбиваючи підсумки відзначимо, що захист прав власників земельних ділянок у господарських судах потребує ретельної процесуальної регламентації, адже межує з іншими системами процесуального судочинства.

Використані джерела:

1. Узагальнення судової практики розгляду земельних спорів за період 2016-2019 роки / Електронний ресурс // Режим доступу https://court.gov.ua/sud4818/inshe/inf_court/uzag18c4
2. Постанова Великої Палати Верховного суду України від 13.03.2018 року по справі № 348/992/16-ц / Електронний ресурс // Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/71666851>

УДК 342.25

Малишко І.В., старший викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Найбільш визначальними моделями організації самоврядування є моделі місцевої автономії та децентралізації. Місцева автономія передбачає значний ступінь самостійності (автономності) самоврядних територіальних громад щодо адміністрування наданих їм сфер при мінімальному втручанні з боку органів державної влади. Прикладом такого підходу до розуміння сутності та організації самоврядування є, зокрема, Іспанія. Так, Конституція Королівства Іспанія від 1978 року містить розділ восьмий «Про територіальний устрій держави» включає три глави: перша – «Загальні принципи», друга – «Про місцеву адміністрацію», третя – «Про автономні території». Базовою засадою